

A group of four children are riding bicycles on a dirt path through a wooded area. The child in the foreground is wearing a green jacket and a red and white helmet. Behind them are three other children in purple, blue, and pink jackets, all wearing helmets. The path is surrounded by green grass and trees with some autumn-colored leaves.

Verkiezingsprogramma ChristenUnie Borger- Odoorn

ChristenUnie

⊕ Geef geloof een stem

Inleiding

ChristenUnie, partij in de samenleving

Verkiezingen gaan over mensen. Over u en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven. Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. De ChristenUnie gelooft dat het in onze samenleving om veel meer gaat dan om geld en bezit. Het gaat vooral om zinvol leven, vrijheid en veiligheid.

Een samenleving met toekomst

In onze gemeente gaat gelukkig veel goed. We zijn heel blij met de sociale teams in onze gemeente. Tegelijk zullen de bezuinigen op het gebied van het sociaal domein doorgaan, de ChristenUnie zal zich blijven inzetten dat de hervormingen van het zorgstelsel er niet toe mag leiden dat mensen tussen wal en schip komen te vallen. Wij investeren in zorg voor elkaar, in de cruciale rol van gezinnen, in een dienstbare en rechtvaardige overheid, in moreel leiderschap, in godsdienstvrijheid, in een duurzame economie en in een zorgvuldige omgang met Gods schepping.

Geef geloof een stem

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christelijke partij inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft voor de toekomst. Wij geloven daarom dat christelijke uitgangspunten in de politiek relevant zijn voor Borger- Odoorn.

De samenleving is niet maakbaar. Maar de overheid is er volgens de ChristenUnie wel om het zwakke te beschermen en het sterke te reguleren, om zo vrede te stichten. De Bijbel roept ons op om recht te doen, trouw te zijn, en nederig de weg te gaan die God van ons vraagt. (Micha 6:8)

Van christenen voor alle mensen

De ChristenUnie is een partij van christenen voor alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland en ook voor onze gemeente Borger- Odoorn. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei. (Jeremia 29:7)

Inhoudsopgave

Inleiding	Pag. 1
Inhoudsopgave	Pag. 2
Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid	Pag. 3
1.1 Vertrouwen: de gemeente zijn we samen	Pag. 3
1.2 Financiën	Pag. 3
Hoofdstuk 2: Veiligheid	Pag. 4
2.1 Een veilige samenleving	Pag. 4
Hoofdstuk 3: Welzijn en Zorg	Pag. 5
3.1 Sociale teams	Pag. 5
3.2 kwetsbare groepen	Pag. 6
3.3 nieuwe inwoners	pag. 8
3.4 mantelzorgers en vrijwilligers	Pag. 8
Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs	Pag. 9
4.1 Zorg voor kinderen en jongeren	Pag. 9
4.2 Onderwijs	Pag. 10
Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen	Pag. 11
Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport	Pag. 13
Hoofdstuk 7: Economie	Pag. 15
Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu	Pag. 17
8.1 Energieke gemeente	Pag. 17
8.2 Afvalinzameling	Pag. 19
8.3 Toekomstbestendig waterbeheer	Pag. 19
Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte	Pag. 20
9.1 Wonen	Pag. 20
9.2 Ruimte	Pag. 21
Hoofdstuk 10: Mobiliteit	Pag. 22

Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Bij de ChristenUnie staat de samenleving centraal. Een samenleving die niet het werk is van de overheid maar van mensen en maatschappelijke verbanden samen.

De gemeente heeft vooral als taak de kracht in de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. En voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is.

1.1 Vertrouwen: de gemeente, dat zijn we samen

Het vertrouwen in de politiek en in de overheid staat onder druk. De ChristenUnie ziet dat en neemt dat serieus. Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op luisteren en samenwerken. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van dorpen te betrekken bij zaken die hen raken. Voor dorpen zijn de gebied coördinatoren belangrijk. De ChristenUnie wil dorpen eigen verantwoordelijkheid geven ondersteund met eigen budgetten. De kracht van een dorp is daarbij uitgangspunt. De gemeente dient dorpen te stimuleren en faciliteren om dorpsagenda's te ontwikkelen. Deze dorpsagenda's zijn belangrijk hulpmiddelen om plannen en verbeteringen te ontwikkelen en realiseren om de leefbaarheid in een dorp verder te vergroten. Een college en raad die durven los te laten. Niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn maar ook geen ongecontroleerde burgerparticipatie.

Bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals gemeenschappelijke regelingen (WGR) vragen een kritische houding.

1.2 Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare en goede rentmeester is van de beschikbare middelen. In de afgelopen periode is het takenpakket van de gemeenten flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De mogelijkheden deze op te vangen zijn gericht op efficiëntie vergroting door integraal de taken die de gemeente heeft op sociaal gebied, in de openbare ruimte en op het terrein van veiligheid in te vullen. Daarmee is de noodzaak versterkt om alle risico's beter in beeld te brengen en te beheersen. Toekomstige generaties mogen niet worden opgezadeld met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.

Bij bezuinigingen moeten de posten die te maken hebben met de nood van individuele burgers, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen worden ontzien.

De gemeente als ambtelijke organisatie moet blijven werken aan doelgerichtheid en efficiëntie.

Rekenkameronderzoeken kunnen daarbij behulpzaam zijn, mits ze gericht worden ingezet en geen (politiek) doel op zich worden.

Hoofdstuk 2: Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Als inwoner van onze gemeente wilt u veilig kunnen leven. Helaas is dat niet vanzelfsprekend. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden.

Elke dorp of leefgebied heeft een eigen aanpak nodig en inwoners moeten betrokken zijn bij het formuleren daarvan. Juist burgers, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en voluit van het leven kunnen genieten.

2.1 Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan, maar altijd met een hart. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

Burgers worden, als oren en ogen van de politie, actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Dit kan door de inzet van Burgernet en van internet, zoals WhatsApp-groepen of apps als Nextdoor in de wijk. De ChristenUnie hecht veel waarde aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

Drugs en drank

Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank of gokken zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken. Gemeentelijke handhavingstaken zijn belangrijk. Deze handhaving vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. Wij vragen extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen. De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

Prostitutie

Prostitutie is mensonwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling met seksualiteit. Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn. Regelmatige prostitutiecontrole is nodig om schrijnende situaties op te sporen.

Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor maar ook in de horeca, de agrarische sector en productiewerk in de vorm van economische uitbuiting. Alle mogelijkheden om mensenhandel en uitbuiting tegen te gaan, moet de gemeente benutten. Dat betekent dat de verschillende gemeentelijke diensten goed samenwerken en alert zijn op signalen van mensenhandel en daarbij samenwerken met de partners zoals politie en OM.

Hoofdstuk 3: Welzijn en Zorg

Waar staat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie gelooft in een gezonde samenleving die is gebaseerd op naastenliefde. Wij gaan voor een gezonde samenleving, waarin mensen naar elkaar omkijken en waar er oog en zorg is voor mensen in kwetsbare situaties. Mensen dragen verantwoordelijkheid voor elkaar, in gezinsverband en families, maar ook in buurten en dorpen.

We hebben een periode gehad van grote bezuinigingen en van overdracht van zorgtaken van de overheid naar de gemeente. Inwoners zijn veel meer dan vroeger zelf verantwoordelijk voor het regelen van ondersteuning. Dit is niet vlekkeloos gegaan. Ook in de toekomst zal de ChristenUnie kritisch blijven kijken of de burgers de ondersteuning en zorg krijgen die ze nodig hebben. De ChristenUnie blijft inzetten op een participatiesamenleving; het is belangrijk dat mensen elkaar helpen en ondersteunen waar het mogelijk is. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen die het niet op eigen kracht redden of geen eigen netwerk hebben om hen te ondersteunen.

De ChristenUnie wil in Borger-Odoorn bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en meedoet. De ChristenUnie steunt veranderingen die er toe bijdragen dat een samenhangend zorg- en preventieaanbod zo dicht mogelijk bij de bewoners van onze dorpen wordt georganiseerd.

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is vooral een verantwoordelijkheid van de mensen zelf, maar gaat ook onze maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien. De gemeente heeft hierin een ondersteunende taak. De ChristenUnie wil dat de gemeente voor het bepalen van prioriteiten op dit gebied een gemeentelijk gezondheidsprofiel of verschillende gezondheidsprofielen per dorp op stelt. Zodat juist op de zwakke punten van de verschillende dorpen ingezet kan worden op preventie en voorlichting. De ChristenUnie wil initiatieven van burgers op het gebied van gezondheid steunen.

3.1 Sociale teams

In de gemeente Borger-Odoorn is de afgelopen tijd ingezet op sociale teams. De ChristenUnie steunt deze ontwikkeling omdat ze de zorg graag dicht bij de burgers georganiseerd ziet en de waarde ziet van een loket waar de burger met problemen heen kan. Zorg op menselijke schaal en met een menselijk gezicht. De sociale teams dienen mandaat te krijgen om ook toezeggingen te doen over schuldhulpverlening, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp. Alleen zo is er daadwerkelijk sprake van een aanspreekpunt voor burgers. De ChristenUnie ziet het als aandachtspunt voor de sociale teams op zorgvragers nadrukkelijk te wijzen op de mogelijkheid van identiteitsgebonden of andere noodzakelijke hulp door middel van een persoonsgebonden budget (Pgb).

Het bedrag dat de centrale overheid aan de gemeente geeft om zorgtaken uit te oefenen zal kleiner blijven worden. Dit betekent dat de gemeente Borger-Odoorn kritisch zal moeten blijven kijken naar de manier waarop zorg wordt ingekocht. Voor de ChristenUnie staat boven water dat mensen in nood de zorg moeten krijgen die zij nodig hebben. Zorg voor mensen gaat voor materiele en luxe zaken.

3.2 Kwetsbare groepen

Minimabeleid

Met betrekking tot het minimabeleid wil de ChristenUnie kritisch de vinger aan de pols houden als het gaat om de vraag welke categorieën zaken in de minima-winkel worden aangeboden. Het doel van de winkel is deelnemen aan de maatschappij en de items die in de winkel aangeboden moeten dan ook in die visie passen. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat er hierbij in het bijzonder aandacht is voor de behoeften van kinderen. De ChristenUnie wil daarbij meer inzetten op het delen en hergebruik van (zorg-)middelen.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente op het gebied van minima contacten legt met de verschillende kerken in onze dorpen. Kerken geven vaak diaconale hulp aan minima. Door overleg en uitwisseling van kennis kan het zo zijn dat mensen die buitenbeeld dreigden te raken weer in beeld komen. Ook kan de gemeente voorlichting geven aan de kerkelijke hulpverleners over welke mogelijkheden de gemeente heeft als het gaat om financiële nood. Zo kunnen de middelen die de gemeente heeft om burgers met beperkte middelen te ondersteunen beter worden benut en kunnen de kerken hun diaconale giften op andere manieren inzetten.

Verder vindt de ChristenUnie het belangrijk dat er een onafhankelijke adviseur is om burgers te ondersteunen bij hun hulpvraag bij financiële ondersteuning of zorg en waar men terecht kan met klachten.

Mensen met een beperking

De ChristenUnie staat pal voor een inclusieve samenleving. Een samenleving waarin iedereen er mag zijn, ongeacht talenten of beperkingen.

Veel zaken zijn lastiger te regelen voor mensen met een handicap. Onderwijs, werk, uitgaan, verhuizen, internet en openbaar vervoer zijn niet vanzelfsprekend.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat kinderen met een zeer ernstige beperking thuis op kunnen groeien, samen met eventuele broertjes of zusjes. Dit is vaak niet gemakkelijk. Niet omdat de zorgvraag te zwaar is, maar omdat er zoveel schotten en wirwar in wet- en regelgeving zijn waar ouders zich doorheen moeten worstelen.

De ChristenUnie wil dat deze ouders zoveel mogelijk ontzorgd worden door in alle zorgwetten toegankelijke cliëntondersteuning te organiseren. Dit vraagt een meedenkende overheid, die begrijpt dat kinderen integrale zorg én ontwikkeling nodig hebben. Op een door de ouders te bepalen moment moet voor hen een passende plek in een instelling beschikbaar zijn, zoals een kleinschalig wooninitiatief.

- + Publieke gebouwen behoren toegankelijk te zijn.
- + De gemeente Borger- Odoorn gaat aan de slag met het ontwikkelen én uitvoeren van een lokale inclusie-agenda.
- + Gehandicapten vervoer moet binnen Borger- Odoorn betaalbaar en toegankelijk zijn.
- + Aanvragen van zorg en hulpmiddelen wordt in Borger-Odoorn eenvoudig en adequaat
- + Iedereen moet kunnen sporten en recreëren.
- + Thomashuizen en vergelijkbare kleinschalige initiatieven passen niet altijd in wettelijke systemen en verdienen daarom bijzondere aandacht.
- + Mensen kiezen zelf voor hun zorgverlener. PGB moet hiervoor een mogelijkheid zijn.

Ouderen

De ChristenUnie wil mensen zoveel mogelijk de gelegenheid bieden om zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving te wonen. Daarom moet de gemeente er op toezien dat in de gemeente, het liefst in de verschillende dorpen, een woningaanbod is dat ook geschikt is voor ouderen en andere mensen met beperkingen. Daarnaast wil de ChristenUnie woningeigenaren laten voorlichten over de mogelijkheden om hun eigen woning levensloopbestendig te maken. De gemeente biedt een blijvers lening aan zodat particulieren hun woning makkelijker kunnen aanpassen. Dit voorkomt ook dat de oudere generatie die in onze dorpen is opgegroeid wanneer er moeiten zijn hun dorp moeten verlaten.

Ook de woningcorporaties zullen hun steentje moeten bijdragen om de ouderen zo lang mogelijk in hun eigen dorp te kunnen laten wonen. Woningcorporaties moeten onderbouwde doelstellingen opnemen in hun plannen en rapporteren of deze doelstellingen zijn gehaald. De voorspelde vergrijzing en krimp in onze dorpen is daarbij een extra stimulans om het woningaanbod zo levensloopbestendig mogelijk te maken. Verder zou de ChristenUnie daarbij graag zien dat woningen voor ouderen niet worden afgescheiden van de rest van de bevolking, maar juist integraal worden opgenomen in dorpen zodat ook ouderen zich betrokken blijven weten bij hun dorp.

De ChristenUnie wil dat ouderen van 70 jaar en ouder standaard een bezoek krijgen van de sociale teams om verborgen problemen, zoals eenzaamheid op te sporen.

De ChristenUnie heeft hierbij ook oog voor en zet zich in om eenzaamheid onder onze inwoners te bestrijden. De ChristenUnie wil zich inzetten voor ondersteuning aan initiatieven, zoals de PlusBus. De ChristenUnie vindt dat ook de Sociale Teams aandacht moeten hebben voor mogelijke eenzaamheid. Omdat eenzaamheid en zingeving in elkaars verlengde kunnen liggen vindt de ChristenUnie het belangrijk dat de Sociale teams weet hebben en contacten hebben met de verschillende religieuze en maatschappelijke instellingen in onze gemeente.

Verslaving en voorlichting

Mensen zijn te waardevol om te verliezen aan verslavingen als alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Deze preventie dient positief te zijn gericht op een gezond leven en gezonde voeding. Daarnaast dient de voorlichting zich te richten op alcoholmisbruik, (soft)drugs maar ook gameverslaving, veilig op internet, loverboys. We willen onze jongeren een veilige omgeving bieden om in op te groeien en voorzien van informatie om doordachte keuzes te kunnen maken.

Voor jongeren en volwassenen die toch door wat voor reden ook in de problemen zijn geraakt wil de gemeente een vangnet bieden. Daarbij is het belangrijk dat er voldoende woonvormen zijn voor mensen die een acute behoefte hebben aan woonruimte.

3.3 Nieuwe inwoners

De ChristenUnie zet zich in voor goede opvang van vluchtelingen en goede huisvesting en integratiemogelijkheden voor nieuwe Nederlanders in onze gemeente. Daarbij is het belangrijk dat de gemeente zich inzet om de taakstelling voor de huisvesting van statushouders te halen en daarbij het doel – integratie- voor ogen te houden.

Nieuwe inwoners zijn niet alleen nieuwe Nederlanders, maar ook mensen die vanuit andere delen van Nederland naar onze dorpen in Borger-Odoorn toekomen. Ze komen hier net als nieuwe Nederlanders met gezinnen en dromen. De ChristenUnie wil zich sterk maken om deze nieuwe bewoners te verbinden met de mensen die hier geboren en getogen zijn. Nieuwe inwoners geven nieuwe kansen voor onze voorzieningen, onze winkels en scholen en kunnen een einde aan de krimp betekenen. De ChristenUnie wil dan ook dat de gemeente zich presenteert aan mogelijke nieuwe inwoners met alle goede eigenschappen die onze dorpen en de omgeving hebben. Ruimte, natuur en historie. Een bijzonder stukje Drenthe.

3.4 Mantelzorgers en vrijwilligers

De ChristenUnie is dankbaar voor de vele vrijwilligers en mantelzorgers die de gemeente kent. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Ze zijn noodzakelijk om onze dorpen leefbaar te houden. Denk bijvoorbeeld alleen al aan de vrijwilligers in onze sportclubs en in zwembad de Zwaoi.

Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en niet moeilijker maken door extra regels en beperkingen. Dit geldt voor mensen die vrijwilligerswerk doen naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan of het activeren van vluchtelingen door middel van vrijwilligerswerk

Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Kinderen en jongeren hebben de toekomst! De gemeente Borger-Odoorn moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben die zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen en dat de zorg past bij de identiteit van het gezin.

4.1 Zorg voor kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen

Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben, daarom willen we ouders ondersteunen door ouderschaps cursussen via de consultatiebureaus aan te bieden. In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Steeds meer raken we hiervan doordrongen, zeker als we de verhalen horen over pijnlijke vechtscheidingen. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen.

- + Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Borger-Odoorn, maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is
- + Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn
- + Speciale aandacht wordt gegeven aan gezinnen waarvan het gezinsleven in het gedrang komt doordat beide partners fulltime werken.

Effectieve ondersteuning

De ChristenUnie wil inzetten op preventie en vroeg signalering om de problemen als ze nog zo klein mogelijk zijn te kunnen aanpakken. Jeugdhulp moet daarbij beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Om snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven door bijvoorbeeld de jeugdzorg op scholen spreekuren te geven. De ChristenUnie pleit ervoor expertise in de kinderopvang of school te halen. Zo wordt ingezet op preventie en wordt voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt het de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional, die de zorg overneemt.

De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.

- ⊕ Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken en daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk.
- ⊕ Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit en aansluiting bij identiteit;
- ⊕ Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een PGB identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg niet heeft ingekocht.
- ⊕ De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders, zodat kinderen, als dat wenselijk is opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving.
- ⊕ Voorlichting over digiveiligheid op scholen en aan ouders. Kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media;
- ⊕ De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.

4.2 Onderwijs

De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Ouders moeten, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen.

Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie heeft zich altijd ingezet voor kleine scholen. Dat blijft de ChristenUnie in Borger-Odoorn doen. Het behoud van kleine scholen in de verschillende dorpen is van groot belang om het eigen karakter van het dorp behouden en ouders de mogelijkheid te blijven bieden om hun kinderen dichtbij naar het basisonderwijs te laten gaan.

Helaas ontstaan er regelmatig problemen bij de overgang van kinderen en jongeren van de ene naar de andere vorm van onderwijs. Om die reden stimuleert de gemeente, met oog en waardering voor de eigenheid en identiteit van scholen, samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen en het onderwijs, maar ook de samenwerking tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs en het onderwijs dat daarop volgt. Zeker als het gaat om kwetsbare jongeren.

De ChristenUnie wil dat de gemeente binnen de arbeidsmarktregio inzet op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven in gemeente Borger-Odoorn. Daarom wil de ChristenUnie dat de gemeente ondernemers in de omgeving stimuleert om stageplaatsen te creëren. Door in te zetten op een stageplaats in de gemeente geven we jongeren in Borger- Odoorn de mogelijkheid kennis te maken met de arbeidsmarkt in hun vertrouwde omgeving. Zo kunnen ze de toekomstmogelijkheden in hun eigen gemeente ontdekken. Want Borger- Odoorn biedt ook jongeren een mooie toekomst.

Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Helaas telt Borger-Odoorn momenteel 627 werklozen en is het voor hen moeilijk om aan een baan te komen. Er zijn daarnaast teveel mensen die ondanks een baan dichtbij of onder de armoedegrens leven.

We leven in één van de rijkste landen ter wereld. Maar ook in Nederland is er armoede en lukt het niet iedereen het hoofd boven water te houden. De ChristenUnie vindt dat niemand in Borger-Odoorn aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.

Dit vraagt niet alleen om een goede manier van omgaan met de sociale zekerheid maar vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken. De ChristenUnie zet zich in voor positief bijstandsbeleid door bijvoorbeeld experimenten met sociale coöperaties, regelluwe zones en vormen van regelarme bijstand.

De ChristenUnie heeft hart voor boeren. Het zijn hardwerkende ondernemers die zorgen voor de productie van gezond en goed voedsel. Het gaat hierbij om een sector die naar hun aard een nauwe relatie met de schepping hebben.

De ChristenUnie biedt ruimte aan boeren en zet daarbij in op een sterke, duurzame en innovatieve landbouw. De ChristenUnie weet dat gezonde gezinsbedrijven hierin een centrale rol spelen en wil hen zo veel mogelijk de ruimte geven.

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. De agrarische sector geeft vorm aan het landschap en is belangrijk voor het beheer daarvan, maar vormt soms ook een bedreiging voor diezelfde leefomgeving. De gemeente kan bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving. De landbouw is op veel plaatsen essentieel als drager van het buitengebied, de ChristenUnie vindt het daarom van belang ook regelmatig met de vertegenwoordigers van deze sectoren te spreken.

Aan het werk

Voor mensen met beperkingen moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nou betaald, of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft hier zelf het goede voorbeeld in en stimuleert bedrijven hier ook actief in.

Misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen moet worden aangepakt. Re-integratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen moeten juist worden gestimuleerd.

De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn. Ook voor de maatschappij.

Met de Participatiewet is de rol van het SW bedrijven, EMCO en WEDEKA, veranderd. Dit vraagt een zorgvuldig proces waarbij de expertise niet verloren mag gaan. Daarom is de ChristenUnie van mening dat de gemeente voor voldoende grip moet zorgen op de SW bedrijven zodat deze voor de lange termijn bestendig zijn tegen veranderingen.

Tegelijk zijn gemeenten verplicht beschut werk te bieden. De ChristenUnie is voor een coöperatieve samenwerking tussen Sociale werkplaatsen en werkgevers.

Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook hier geldt: hoe eerder, hoe beter. Aan vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.

Armoede en preventie

Ook in Nederland is er sprake van armoede. In Nederland leven ruim 400.000 kinderen in armoede. Veelzeggend is dat 60 procent van deze arme kinderen, werkende ouders heeft. De ChristenUnie wil armoede bestrijden. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en armoede levert veel stress op.

Omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen moet maximaal worden ingezet op preventie en vroeg signalering.

Als Cittaslow gemeente willen we actief tegen armoede strijden door sociale integratieprojecten, deze verantwoordelijkheid en deelname op lokaal niveau effectief te stimuleren.

Wat de ChristenUnie betreft verdienen gezinnen met kinderen hierbij extra aandacht. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie over gaat moet zoveel mogelijk worden doorbroken.

Hierin zien we een taak voor de gebiedscoördinator en de zorgteams. Zij moeten voor vroegtijdige signalering en begeleiding zorgen.

Taken zouden o.a. zijn;

- + Aanspreekpunt
- + Vroegtijdige signalering, in samen werking met woningcorporaties en energieleveranciers.
- + Meldpunt voor verenigingen, waarbij zorgvuldigheid voorop moet staan.
- + Onderzoek naar collectief zorg inkopen en compensatie voor chronisch zieken.
- + Bemiddeling bij schuldhulpverlening.

Voedselbank

Hoewel wij het liefst een samenleving zouden zien waarin voedselbanken niet nodig zijn, zijn wij dankbaar voor het kostbare werk dat zij doen. Ook zij mogen op onze steun rekenen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of vervoersmiddel.

Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport

Waar staat de ChristenUnie voor?

Cultuur vormt de ziel van de stad of het dorp. In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld. In de cultuursector werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van onze samenleving. In cultuur vinden mensen ontspanning en betekenis. Cultuur draagt bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat groepen mensen gezamenlijk hun vrije tijd besteden en wil dit daarom ondersteunen.

Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat kinderen zich leren uitdrukken in muziek, dans en creativiteit. Dat draagt bij aan de individuele ontwikkeling van kinderen en jongeren en daarmee aan een krachtige en creatieve samenleving. De inzet van de gemeente dient gericht op het stimuleren van deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs aan kinderen en jongeren.

De ChristenUnie pleit voor cultuur en sport in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. Investeren in dure cultuurgebouwen is soms nodig maar moet kritisch beoordeeld worden op nut, noodzaak en de financiële haalbaarheid en houdbaarheid op lange termijn.

Monumentenbeleid en musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Eventueel wordt hiervoor ondersteuning gegeven aan musea en archieven. Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Wellicht kan de regio een rol spelen bij de bekostiging of kunnen derde (particuliere) partijen worden aangetrokken.

Kerken zijn als religieus erfgoed vaak beeldbepalend en drager van onze culturele identiteit. De komende jaren zullen meer kerkgebouwen hun functie verliezen. Ze komen leeg te staan of kampen met achterstallig onderhoud. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat dat er lokaal zicht is op het aantal kerken en de staat ervan. Vooral ook om kansen voor herbesteding niet te missen en samen met de provincie op tijd in te zetten op behoud van het religieus erfgoed.

Een voorbeeld van herbesteding is het cultuurhuis Odeon in Tweede Exloërmond, het pand is voor vele culturele en maatschappelijke doeleinden geschikt.

Bibliotheken

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen, het bestrijden van laaggeletterdheid en bieden alle inwoners leesplezier en toegang tot informatie (ook digitaal). Samenwerking met scholen verdient aandacht.

14% van de inwoners van Borger-Odoorn is laaggeletterd. Moeilijk kunnen lezen en schrijven kunnen allerlei problemen in het leven van mensen brengen. Sociale problemen, financiële problemen of problemen met het vinden en houden van werk. De ChristenUnie wil zich inzetten tot het verminderen hiervan. Het sociale team kan een belangrijke rol hebben bij het signaleren van deze problemen en gaat samen met de bibliotheekvoorziening deze problemen aanpakken. De ChristenUnie wil dat de bibliotheek een ontmoetingsplaats is waar (groepen) mensen elkaar ontmoeten en met elkaar in gesprek komen. Nieuwkomers kunnen in de bibliotheek in aanraking komen met onze taal en cultuur.

Gebouwen en sportvelden

Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie richt zich vooral op stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven. Er moet sprake zijn van een gedegen voorzieningen- en accommodatiebeleid. Daarbij zet de ChristenUnie in op toegankelijkheid en bereikbaarheid. Zowel financieel als praktisch.

De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen, en niet op de topsport en geprofessionaliseerde instellingen. De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. Er moet een vangnet zijn wanneer door de privatiseren van sportvelden, verenigingen en accommodaties problemen komen. Dit mag de leefbaarheid in dorpen niet verslechteren.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk maar sport bindt ook samen. Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein. Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking en/of hardlooproutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt. De sportcoach is er o.a. voor om de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg te bevorderen.

Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. Een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen kan hier een mooi instrument voor zijn.

In de verschillende dorpen komen er mogelijkheden tot het maken van 'ommetjes' en de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor publieke fitnessapparaten.

In het beleid van de gemeenten wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima en mensen met een beperking zodat regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken (bijvoorbeeld jeugdsportfonds en participatiefonds).

Mensen met een beperking moeten gebruik kunnen maken van een sportvoorziening. Lokaal en regionaal wordt er gekeken naar bereikbaarheid en toegankelijkheid.

Hoofdstuk 7: Economie

Waar staat de ChristenUnie voor?

De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, er coöperatieve relaties ontstaan, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.

Het MKB is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers.

De ChristenUnie in Borger- Odoorn wil blijven investeren in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid. Ook digitaal. De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren. Zij stelt zich op als een partner voor ondernemers. ChristenUnie wil geen winkelcentra in het buitengebied (grootschalige winkels/outletcentra), om een levensvatbare middenstand overeind te houden. Alle inzet is gericht op het aantrekken van duurzame werkgelegenheid.

- ⊕ Borger- Odoorn zet zich in voor goede samenwerking tussen de gemeente en de provincie en omliggende gemeenten als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid.
- ⊕ Voor ondernemers wordt één (digitaal) loket geopend waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Dit loket sluit aan bij het provinciale loket.
- ⊕ Het MKB moet eerlijk toegang krijgen tot gemeentelijke aanbestedingen.
- ⊕ Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte zorgt de gemeente ervoor dat ondernemers nauw worden betrokken bij de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken.
- ⊕ De inkoop van de gemeente dient zoveel mogelijk lokaal en/of regionaal te gebeuren.

ZZP-ers

Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn, bijvoorbeeld als zelfstandige zonder personeel (ZZP-er). Soms verdienen zij minder dan nodig is om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. De gemeente moet wat de ChristenUnie betreft actief gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden om hen zo nodig te ondersteunen.

Het voeren van een bedrijf aan huis moet voor een kleine zelfstandige niet onnodig moeilijk worden gemaakt. Gemeenten kunnen randvoorwaarden, zoals een goede infrastructuur, bevorderen. ZZP-ers worden begeleid en praktisch ondersteund, bijvoorbeeld door de beschikbaarheid van goed en snel internet voor de hele gemeente te bevorderen, één gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers en flexplekken in het stadhuis open te stellen voor startups.

Duurzame Bedrijventerreinen

Bedrijven terreinen in Borger- Odoorn moeten goede faciliteiten hebben (parkmanagement/ gezamenlijke parkeeroplossingen) en zijn digitaal goed bereikbaar (glasvezel). Daarnaast moeten ze duurzaam ingericht worden. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal. Bedrijventerreinen moeten goed bereikbaar zijn zowel voor openbaar vervoer als fietsverkeer en er moeten geen nieuwe bedrijventerreinen bijkomen, als er geen duurzame oplossing is voor leegstand op oude bedrijventerreinen

Recreatie en toerisme

De toeristische sector is belangrijk voor Borger- Odoorn. Daarom wordt beleid voortdurend afgestemd met recreatie- en toeristische ondernemers.

Koopzondag

Elke gemeente mag volgens de wet zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een ongewenste stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. God geeft ons niet voor niets zes dagen om te werken en een zevende dag om te rusten.

We zien daarnaast dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs door eigenaren van winkelcentra worden gedwongen hun winkel op zondag open te stellen. Ook is er vaak sprake van dwang om op zondag te werken via de macht van grote winkelketens.

De ChristenUnie blijft zich verzetten tegen invoering en/of uitbreiding van het aantal koopzondagen.

Gezonde agrarische sector

Voedsel is een geschenk van God aan mensen. Boeren en tuinders werken aan goed en gezond voedsel en hebben een nauwe verbondenheid met de schepping. De ChristenUnie is trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren en tuinders. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis, is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving. Jonge boeren en tuinders verdienen een goede toekomst.

Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu

Als fractie van de ChristenUnie zijn we blij dat de gemeente Borger-Odoorn een Cittaslow gemeente is. Als gemeente zijn we op de goede weg, al zou de ChristenUnie graag meer daadkracht willen toevoegen om de Cittaslow gedachte levend te maken bij de gehele bevolking. Belangrijk daarbij is dat de gemeente zichzelf en haar inwoners doelstellingen stelt die SMART en duidelijk geformuleerd worden. Met Cittaslow wordt bij ontwikkelen van beleid altijd rekening gehouden.

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de schepping. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie. Er is geen tijd te verliezen. Een schone en circulaire economie levert veel op voor ons en voor volgende generaties: een gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol.

Wij willen zo snel mogelijk af van olie, gas en kolen en ruimbaan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Auto's zonder uitstoot en energie neutrale huizen worden de norm. Materialen die de Schepper ons geeft willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in Nederland.

8.1 Energieke gemeente

Verbinding lokaal-regionaal

Afstemming in de regio is essentieel, zodat je van elkaar kunt leren en slimme coalities kunt smeden (denk aan bijv. warmtevraag vs. warmteaanbod). De gekozen technieken voor energieproductie moet passend zijn bij Borger-Odoorn

Participatie

Belangrijk is dat omwonenden nauw betrokken worden als het gaat om plannen voor energieopwekking, zoals windmolens, en kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld. Participatie kan op allerlei manieren: van een gebied gebonden bijdrage die terugvloeit naar de lokale samenleving tot een aandeelhouderschap van inwoners/coöperatie. Belangrijk is wel dat het participeren voor iedereen bereikbaar is (dus ook voor de kleinere portemonnee). Participatie zou hand in hand kunnen gaan met de levering van groene stroom aan inwoners/bedrijven.

Het windmolenpark is wat de ChristenUnie betreft een voorbeeld van hoe het niet moet. De ChristenUnie is een voorstander van kleinschalige projecten die door de bevolking worden gesteund. Een voorbeeld hiervan zijn de voorstellen van het ontwikkelen zonneparken.

De ChristenUnie vindt ook dat we onze ogen niet moeten sluiten voor de werkelijkheid. Als het windmolenpark er gaat komen wil de ChristenUnie gaan voor maximale compensatie voor de omwonenden. Samen met de bevolking moet er gekeken worden naar wat er nodig is ter compensatie. Dit zal moeten bekostigd worden uit het gebiedsfonds.

Afscheid nemen van gas

Inmiddels is de aansluitplicht voor gas op woningen verdwenen. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Door gasleningen (zoals er ook een zonnelening bestaat) of subsidies te verlenen aan particulieren kunnen deze zelf investeren in hun woning en deze van het gasnet los koppelen. Hierbij zou de gemeente lokale bedrijven extra kunnen stimuleren om hier actief mee aan de slag te gaan.

Nieuwbouw aansluiten op gas is niet toekomstbestendig. Voor nieuwbouw zijn verschillende alternatieven beschikbaar: onder meer zijn dat warmte koudeopslag (WKO) en de lucht/water-warmtepomp. Daarom geldt voor nieuwbouw: geen gasaansluiting tenzij er écht geen reëel alternatief mogelijk is.

Wind

De mogelijke plaatsing van windmolens in Border-Odoorn houdt de gemeenteraden al jaren bezig. De ChristenUnie is voorstander van alternatieve energie. We moeten zorgvuldig omgaan met de aarde en haar bronnen. De ChristenUnie ziet in Borger- Odoorn echter ook de nadelen van het geplande windmolenpark - in zijn omvang en in de hoogte van de molens. Daarom zal de ChristenUnie onderzoeken en trajecten ter bevordering van alternatieven voor de windmolenparken actief steunen en zich inzetten voor duurzame projecten die wel op steun van de burgers kunnen rekenen.

De gezondheid en veiligheid van onze inwoners gaat boven alles. Daarom vindt de ChristenUnie dat er in ieder geval geen windmolens geplaatst mogen worden binnen 2 kilometer van huizen en boerderijen, om gezondheidsklachten te voorkomen.

Zon

Het wordt tijd dat de grote lege daken van gebouwcomplexen en woningen gevuld gaan worden met zonnepanelen. De gemeente zet zich in om energievoöperaties te starten, zodat bewoners samen met private partijen met elkaar kunnen investeren in zonne-energie.

Naast de zonneakkers zal de gemeente boeren stimuleren om zonnepanelen op hun daken te leggen. Bij nieuwbouw van een schuur of bedrijfshal, zal deze voor 50% vol gelegd moeten worden met zonnepanelen.

- ⊕ Duurzaamheid pakt de gemeente Borger-Odoorn integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen.
- ⊕ De ChristenUnie stimuleert particuliere initiatieven (zoals energievoöperaties) op het gebied van de klimaatopgave.

- ⊕ De gemeente zorgt ervoor dat de eigen behoefte aan energie duurzaam, binnen de landsgrenzen opgewekt wordt.
- ⊕ In de komende raadsperiode wordt het gemeentelijke inkoopbeleid volledig duurzaam en eerlijk: 100% schone energie uit Nederland en producten die voldoen aan de regels van eerlijke handel.
- ⊕ Ledverlichting is de norm bij openbare straatverlichting.
- ⊕ Met woningcorporaties wordt afgesproken dat alle sociale huurwoningen in 2030 energieneutraal (nul-op-de-meter) zijn.

8.2 Afvalinzameling

- ⊕ De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. In 2020 mag er nog 100 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Beter kunnen we afval daarom zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. De ChristenUnie vindt dat er voor lastig te verwerken afvalstromen een passende oplossing moet worden geboden.
- ⊕ Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit.
- ⊕ De gemeente stimuleert ook scholen en maatschappelijke organisaties om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk.
- ⊕ Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond afval, zwerfvuil en compost.
- ⊕ Hergebruik via kringloopwinkels en afval inbrengstations wordt gepromoot.

Groene gemeente

Borger-Odoorn is een gemeente met veel groen en natuur. Goede natuurlijke onderhoud zorgt voor diversiteit in de bio cultuur. Tevens is dit een visitekaartje voor het toerisme in onze dorpen.

Onderhoud kan op vele manieren. Wij als ChristenUnie willen ruim baan voor bijen en andere belangrijke insecten, wilde bloemen in de berm, gras langs doorgaande wegen alleen maaien waar het de verkeersveiligheid ten goede komt. In de bebouwde kom is het belangrijk om de burgers te betrekken bij de groeninrichting en onderhoud in hun wijk.

8.3 Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook de gemeente raakt. Door de toename van extreme buien ontstaat toenemende maatschappelijke en financiële schade. De extremen manifesteren zich ook in lange droge, hete periodes. Het is noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt hoe zij hier mee omgaat en hoe de verwachte schade beperkt kan worden.

- ⊕ Er komt de komende raadsperiode een klimaatadaptatieplan dat samen met samen met het waterschap en de corporaties is ontwikkeld.
- ⊕ Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt, bijvoorbeeld door een publiekscampagne in samenwerkingen met de tuincentra etc.
- ⊕ Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer van regenwater in de dorpskernen.
- ⊕ De komende raadsperiode zetten we in op de aanpak van achterstallig rioolonderhoud.

Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte

Waar staat de ChristenUnie voor?

Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen, duur betaalde woningen staan onder water en de behoefte aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector is groot. De ChristenUnie wil dat de lokale overheid met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw.

9.1 Wonen

- ⊕ Door middel van een woonvisie met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Levensloopbestendige woningen zijn de norm.
- ⊕ Borger- Odoorn bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zoveel mogelijk weggenomen. Renovaties worden door woningcorporaties aangegrepen om woningen levensloopbestendig te maken.
- ⊕ Ouderen in een koopwoning kunnen gebruik maken van een Blijvers lening om de woning aan te passen zodat ze er, ondanks toenemende lichamelijke beperkingen, kunnen blijven wonen.
- ⊕ Woningen worden duurzaam gebouwd en de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen. (nul-op-de-meter) De duurzaamheidslening is in Borger- Odoorn beschikbaar.
- ⊕ Borger- Odoorn biedt starters de mogelijkheid gebruik te maken van de starterslening en het starterscontract. Dit zijn goede instrumenten om (door)starters op de woningmarkt net dat zetje te geven om wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt.

Toekomstige generaties

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen (krimp en/of groei) maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente Borger- Odoorn zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

Structurele versterking van de (wijk)economie en bereikbare voorzieningen houden krimpregio's leefbaar. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals publiek vervoer en snel internet.

De gemeente ontwikkelt een plan van aanpak 'asbestsanering' zodat alle daken in Borger- Odoorn voor 2024 asbestvrij zijn. Hiervoor wordt samenwerking met de Provincie gezocht.

Woningcorporaties

De ChristenUnie wil dat de gemeente Borger- Odoorn woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie. In deze woonvisie moet aandacht zijn voor ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen.

De komende raadsperiode moet er een plan zijn hoe de bestaande woningvoorraad volledig verduurzaamd wordt. Tegelijkertijd is het goed als corporaties van de keuzes die zij maken nadrukkelijker verantwoording afleggen aan de lokale samenleving (via hun bewoners, via de gemeentelijke aansturing).

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie zet in op toename van 'sociale koop'. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties via Verenigingen van Eigenaren medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer terugkopen. Dit helpt de kloof tussen huren en kopen dichten. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners in Borger- Odoorn.

9.2 Ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte, maar dat kan ook heel goed door bewoners gedaan worden. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker: de wijk wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang.

Iedereen wenst een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Maar daarvoor moet je wel goede afspraken met elkaar maken. Inwoners, ondernemers en overheden worstelen met het huidige omgevingsrecht: het is te complex en versnipperd. Daarom komt er per 1 januari 2019 een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet de bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale en gezondheidsdomein.

Natuur

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving. Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen.

Samenwerking tussen provincie, gemeente, waterschappen, agrarische sector, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en land- en tuinbouworganisaties wordt gestimuleerd.

Hoofdstuk 10: Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig voor een sterke economie.

We kiezen voor verduurzaming van de mobiliteit, vermijden van overbodig verkeer, een verbetering van de bestaande infrastructuur. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) om te zorgen voor infrastructuur van een kwalitatief hoog niveau. De ChristenUnie vindt dat deze infrastructuur van Borger-Odoorn verbeterd moet worden.

Fiets

De ChristenUnie wil dat het fietspadennet goed onderhouden wordt.

Voetgangers

Voor ouderen en andere mensen die minder mobiel zijn worden de looproutes naar het centrum, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zoveel mogelijk aangepast naar hun behoeften (comfortzones).

Openbaar vervoer

De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer, de gemeente voor andere vormen van publiek vervoer, zoals het leerlingenvervoer. Voor de leefbaarheid van de dorpen zijn goede busverbindingen essentieel. Ook de bereikbaarheid van het gemeentehuis d.m.v. het openbaar vervoer – mede m.b.t. de dienstverlening – moet goed zijn. Verdere planvorming voor een treinverbinding tussen Stadskanaal en Emmen zullen wij steunen.

De ChristenUnie vindt dat de gemeente en haar inwoners betrokken moeten worden bij de te maken keuzes.

Verkeersveiligheid

- ⊕ Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen.
- ⊕ Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Waar de verkeersveiligheid niet in geding is, worden deze paaltjes verwijderd.
- ⊕ Snel en langzaam verkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden.
- ⊕ Landbouwverkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer.
- ⊕ Grotere vrachtwagens worden bij voorkeur geweerd uit het centrum.
- ⊕ De gemeente geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsen.
- ⊕ De gemeente werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen. De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel. (www.verkeersveiligheidslabel.nl).